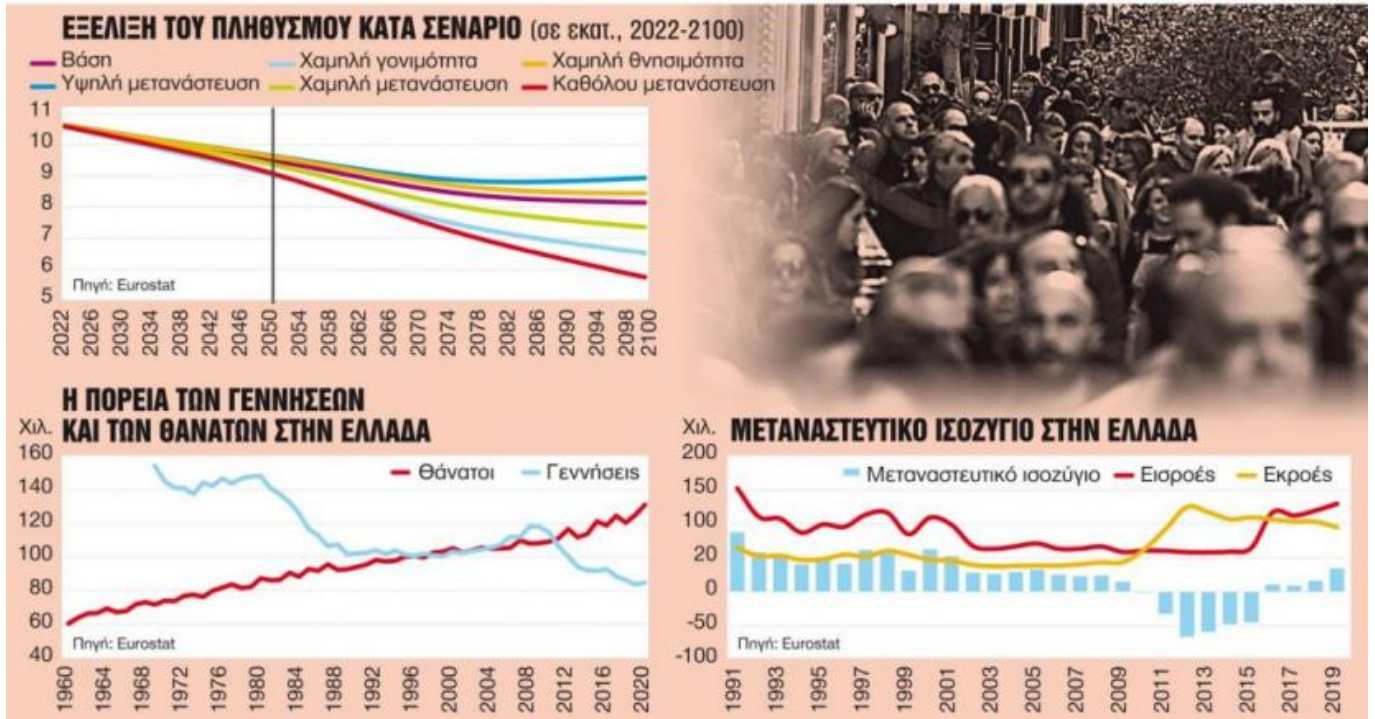
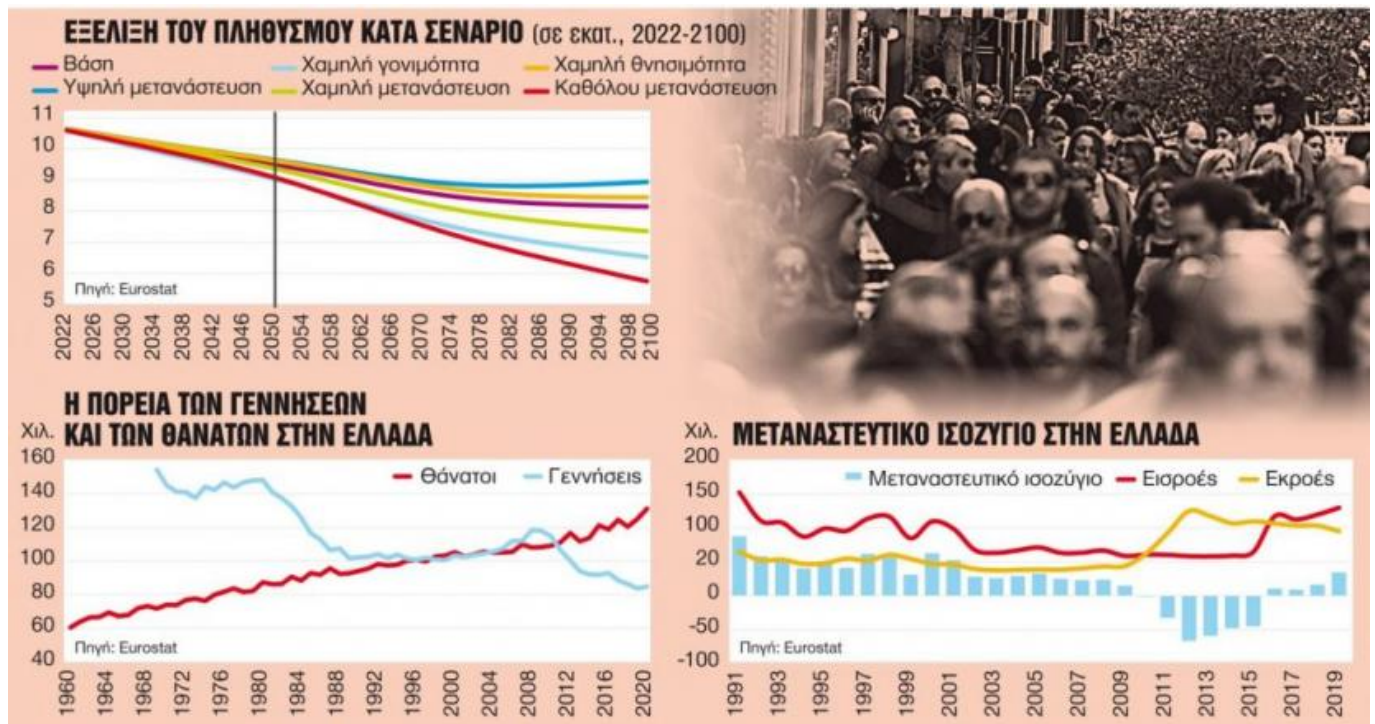

Ανοιχτή πληγή το δημογραφικό - Σχεδόν μισό εκατομμύριο λιγότεροι μέσα σε 10 δέκα χρόνια

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)

Με τους θανάτους να ξεπερνούν τις γεννήσεις και την Ελλάδα να έχει έναν από τους πιο γερασμένους πληθυσμούς στην Ευρώπη, κοινός τόπος είναι πως το δημογραφικό αδιέξοδο παραμένει ένα από τα κορυφαία, οικονομικά ή ακόμη και υπαρξιακά, προβλήματα της χώρας, με σαφή αντίκτυπο στους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης.

Η Ελλάδα βρίσκεται σε ένα δημογραφικό αδιέξοδο που δεν πλήττει μόνο τον πληθυσμό της, αλλά υπονομεύει την οικονομική ανάκαμψη της χώρας, εκτιμούσε μελέτη και της PwC. Στο σενάριο βάσης π.χ. των δημογραφικών προβολών, σύμφωνα με το IOBE, ο πληθυσμός της Ελλάδας θα κυμανθεί στα 8,1 εκατ. έως το 2100.

Όπως εκτιμά, πολιτικές τόνωσης της γονιμότητας και οι παρεμβάσεις μεταναστευτικής πολιτικής μπορούν να περιορίσουν τις απώλειες στο ΑΕΠ το 2100 κατά έως και 10 ή 7 ποσοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα. Απαιτείται χάραξη εθνικής στρατηγικής, ειδάλλως στο βασικό σενάριο, το ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 58 δισ. ευρώ (ή 31%) σε σχέση με το 2019, η απασχόληση κατά 2,1 εκατομμύρια άτομα (ή 48%), τα δημοσιονομικά έσοδα κατά €14 δισ. (ή 19%) και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατά περίπου €1.740 (ή 10%), σε σταθερές τιμές του 2019.

Τυπικά η δημογραφική κατάρρευση του ελληνικού πληθυσμού ξεκίνησε τη δεκαετία του 1980, όταν οι γεννήσεις ανά έτος μειώθηκαν από τις 150.000 στις 100.000, φθάνοντας στο 2011 όπου για πρώτη φορά ο αριθμός των θανάτων ξεπέρασε αυτόν των γεννήσεων κατά περίπου 30.000.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης ο πληθυσμός της χώρας μειώθηκε ραγδαία. Αρχικά η εισροή των μεταναστών συνέβαλε στην ανακοπή της πτωτικής τάσης της υπογεννητικότητας (1991 - 2000), όπου οι μετανάστες στη χώρα αυξάνονταν κατά 6% ετησίως. Από το 2008 και μετά οι μεταναστευτικές ροές προς τη χώρα περιορίστηκαν, ενώ παράλληλα το αρνητικό μεταναστευτικό ισοζύγιο αυξήθηκε,

καθώς οι έξοδοι από τη χώρα, κυρίως αυτές των περίπου 450.000 νέων και μορφωμένων Ελλήνων που αναζήτησαν μια καλύτερη τύχη στο εξωτερικό, απόρροια και της 10ετούς κρίσης, υπερκάλυψαν τις εισόδους αλλοδαπών προερχομένων στη μεγάλη τους πλειονότητα από μη ευρωπαϊκές χώρες.

Οι αλλοδαποί

Να σημειωθεί πάντως πως εδώ και τρεις δεκαετίες οι αλλοδαποί έχουν αυξηθεί σημαντικά (από 200.000 το 1991 σε 900.000 σήμερα) και δεδομένου ότι είναι πολύ πιο νέοι και έχουν υψηλότερη γονιμότητα από αυτή των Ελληνίδων, χωρίς αυτούς το συνολικό φυσικό ισοζύγιο της τελευταίας δεκαετίας στην Ελλάδα θα ήταν αρνητικότερο, αφού συνέβαλαν σε 150.000 περισσότερες γεννήσεις από θανάτους.

Με τον συντελεστή γονιμότητας να έχει υποχωρήσει σε κάτω από 1,5 μονάδες ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του 1980, από 2,1 - 2,5 μονάδες τις δεκαετίες 1960 και 1970 και να κινείται σήμερα στο 1,3, απουσία συνταρακτικών ανατροπών, όπως π.χ. ενός νέου κύματος μαζικής μετανάστευσης αλλοδαπών ή της πλήρους αντιστροφής του «brain drain» σε «brain gain», καθώς και μιας γενναίας πολιτικής αύξησης των γεννήσεων, οι ρυθμοί μείωσης του πληθυσμού της χώρας δεν πρόκειται να ανακοπούν.

Επιδείνωση δεικτών

Το αρνητικό φυσικό ισοζύγιο μεταξύ θανάτων και γεννήσεων εκτιμάται πως θα παραμένει αρνητικό τουλάχιστον μέχρι το 2045. Η πανδημία μάλιστα, που ήρθε αμέσως μετά την οικονομική κρίση στην Ελλάδα, επιδείνωσε το προϋπάρχον αρνητικό περιβάλλον για την απόκτηση ενός παιδιού, με αποτέλεσμα να εκτιμάται πως μόνο την τρέχουσα δεκαετία σε ένα αισιόδοξο σενάριο αναμένονται κατά περίπου 13% λιγότερες γεννήσεις σε σχέση με αυτές της δεκαετίας 2010 - 2019.

Η δημογραφική «κατάθλιψη» της χώρας χαρακτηρίζει επίσης σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό το σύνολο πλέον του ελληνικού χώρου και όχι μόνο κάποια τμήματά του, καθώς ελάχιστες Περιφερειακές Ενότητες (μόνο 12 στις 74) υπολογίζεται ότι έχουν περισσότερες γεννήσεις από θανάτους. Καθώς σήμερα ζούμε πολύ περισσότερα χρόνια, είμαστε πιο γερασμένοι, κάνουμε λιγότερα παιδιά και λιγότερους γάμους, χωρίζουμε πιο εύκολα, η δομή των νοικοκυριών και των οικογενειών μας έχει αλλάξει ριζικά, οι δημογραφικές εξελίξεις οδηγούν άμεσα τις επόμενες δεκαετίες σε μια ούτως ή άλλως επιτάχυνση της γήρανσης και σε μια μείωση του πληθυσμού της Ελλάδας.

Και αυτό τη στιγμή που οι γείτονες μας που μας απειλούν... «πως θα έρθουν μία

νύχτα ξαφνικά», σύμφωνα με το τουρκικό Στατιστικό Ινστιτούτο (ΤΥΙΚ), αυξήθηκαν μόνο το 2021 κατά 1,07 εκατομμύρια. Ο πληθυσμός της Τουρκίας ανήλθε σε 84,68 εκατ. έναντι 83,61 εκατ. το 2020, εμφανίζοντας ετήσια αύξηση 12,7%.

Μείωση

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς των καθηγητών Βύρωνα Κοτζαμάνη και Βασίλη Παπά των Πανεπιστημίων Θεσσαλίας και Πατρών και ερευνητών του ΕΛΙΔΕΚ, η μείωση του πληθυσμού βάσει της τελευταίας απογραφής του 2021 δεν ήταν 384 χιλιάδες, όπως δείχνουν τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, αλλά 485 χιλιάδες. Οι απογραφέντες μόνιμοι κάτοικοι της χώρας μας το 2011 ήταν 10,817 εκατομμύρια αλλά με βάση και το στατιστικό σφάλμα (διαφυγή) που εκτιμήθηκε στο 2,83%, η ΕΛΣΤΑΤ επανεκτίμησε τον μόνιμο πληθυσμό της χώρας σε 11,105 εκατομμύρια. Με δεδομένα ότι: πρώτον, το φυσικό ισοζύγιο (γεννήσεις - θάνατοι) την περίοδο 30/6/2011 έως τα τέλη Οκτωβρίου του 2021 (πρόσφατη απογραφή) είναι αρνητικό κατά 310 χιλ. και δεύτερον, πως το εκτιμώμενο από την ΕΛΣΤΑΤ μεταναστευτικό ισοζύγιο (είσοδοι - έξοδοι) για την ίδια περίοδο είναι επίσης αρνητικό κατά 175 χιλ., οι ίδιοι εκτίμησαν ότι ο μόνιμος πληθυσμός της χώρας μας στα τέλη Οκτωβρίου του 2021 άγγιζε τα 10,620 εκατομμύρια (11,105 εκατ. το 2011 μείον 310 χιλ. (γεννήσεις - θάνατοι) μείον 170 χιλ. (είσοδοι-έξοδοι)), δηλαδή η μείωση του πληθυσμού ανάμεσα στην 30/6/2011 και την 30/10/2021 εκτιμάται τελικά στις 485 χιλιάδες.

Πηγή: iellada.gr